

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

★

BEPALING VAN BESMETTINGSKANSEN BIJ TUBERCULOSE

Het is blijkbaar moeilijk in geneeskundige kringen de exacte methodes van de statistiek ingang te doen vinden. Terecht waarschuwt SCHELTEMA ervoor om bij een statistische formulering vooral niet een „belangrijke X” te vergeten. Maar waarom dan „onbekenden” in de discussie gebracht, daar waar het niet noodig is? Uit de redeneering van SCHELTEMA blijkt namelijk, dat hij onbekend is met de door ons bij de berekening van de infectiekans gevolgde gedachte! Met deze „onbekende” zet hij nu een betoog op, dat echter geenszins steek blijkt te houden, wanneer men de moeite neemt zich eerst van de door ons gevolgde methode goed op de hoogte te stellen, alvorens deze te bestrijden. De door ons opgestelde formule is verkregen door het probleem zoo ruim mogelijk te stellen, onder andere door niet uit te gaan van de op geen enkel waarnemingsfeit berustende praemisse van een naar den tijd onveranderlijke besmettingskans. Of deze besmettingskans in een bepaald geval toe- of afneemt of wel gelijk blijft, heeft alleen als gevolg een positief resp. negatief of nul worden van een der termen in de formule. Aan de juistheid van de mathematische bewerking doet dit niets toe of af evenmin als aan de waarde van deze formule voor ons epidemiologisch inzicht. De daling van de tuberculosesterfte kan ons natuurlijk geen goed beeld geven van het beloop der besmettingskans naar den tijd.

Deze opmerking van SCHELTEMA is echter overbodig, omdat deze sterfte in de formule slechts voorkomt in een term, die zoo klein is, dat deze daarom mag worden weggelaten. Hetzelfde geldt voor de resultaten van de tuberculosebehandeling, waaraan om begrijpelijke redenen evenmin een plaats is ingeruimd. De formule wil slechts een juiste mathematische voorstelling geven van de betrekking, die er bestaat tusschen de besmettingskans op een bepaald tijdstip eenerzijds en de verandering van het aantal besmetten (gemeten door het percentage positieve tuberculinereacties) met den tijd en den leeftijd. De tuberculose leent zich voor deze statistische berekening van de besmettingskans bij uitstek, omdat we in de tuberculinereactie een vrij scherp criterium hebben voor het al of niet besmet zijn van het individu. Berekening van de besmettingskans volgens deze methode, biedt de mogelijkheid een dieper inzicht te verkrijgen in de epidemiologie dan de aprioristisch-intuïtieve denkwijze, zooals die in het ingezonden stuk van SCHELTEMA tot uiting komt.

De steun, dien LEOPOLD ons in zijn artikel geeft, is ons uiteraard zeer welkom. De gewijzigde omstandigheden van ons leven maken het thans meer dan ooit gewenscht, zooveel mogelijk exacte gegevens te verzamelen omtrent de wijziging in den epidemiologischen toestand van de tuberculose. Indien er nu meer eenheid zou komen in het verzamelen en statistisch bewerken van de gegevens betreffende de tuberculinereactie, dan zou hieruit door berekening van de besmettingskans van verschillende leeftijdsklassen op verschillende tijdstippen, een beter inzicht zijn te verkrijgen in den invloed van voeding, milieu, en zoo voort, op het beloop van de tuberculose-epidemie.

Eindhoven, 9 Mei 1941

G. C. E. en H. C. BURGER

DE TWEE STRIKKEN UIT DE VERLOSTASCH

Dat de strop of strik een verloskundig „instrument” was, zooals collega DE FEYFER dat noemt, is heusch geen nieuws. Om dit te bewijzen was geen lange aanhaling uit een buitenlandsch leerboek noodig. Het ging echter niet over den gewonen strop of strik zonder meer, maar over *twee strikken van verschillende kleur*. Dat is wel iets anders.